

คู่มือช่างมืออาชีพ: พื้นฐานงานตะไบและ เครื่องมือโลหะ

เรียนรู้ทักษะที่ถูกต้อง ปลอดภัย
และเนียบสไตล์ "มาสเตอร์ช่าง"

พร้อมลุยงาน
ช่างกันหรือยัง?

Mindset ของช่างมืออาชีพ: อะไรที่ทำให้เราต่างจากมือใหม่?

✗ ช่างมือใหม่

การวางแผน:
ทำไปคิดไป ค่อยแก้ปัญหาหน้างาน

การใช้เครื่องมือ:
หยิบใช้อะไรก็ได้ที่อยู่ใกล้มือ

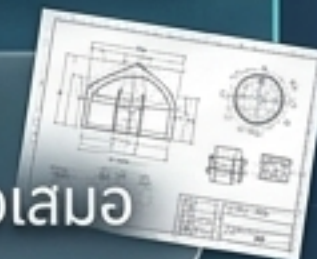

พื้นที่ทำงาน:
รก จัดเก็บไม่เป็นระเบียบ
หาของไม่เจอ

✓ ช่างมืออาชีพ

การวางแผน:
ร่างแบบและกำหนดสัดส่วนก่อนลงมือเสมอ

การใช้เครื่องมือ:
เลือกเครื่องมือตรงประเภทและเหมาะกับวัสดุ

พื้นที่ทำงาน:
สะอาด เป็นระเบียบ
พร้อมใช้งานตลอดเวลา

Safety Blueprint: กฎเหล็กข้อแรกก่อนจับเครื่องมือ

เสื้อช่างรัดกุม:

เสื้อผ้าพอดีตัว ชายเสื้อไม่รุ่มร่าม
ป้องกันการเกี่ยวหรือพันกับเครื่องจักร

แว่นตานิรภัย:

ป้องกันเศษโลหะกระเด็นเข้าตา
ห้ามถอดเด็ดขาดระหว่างปฏิบัติงาน

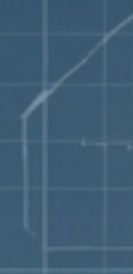
รองเท้าเซฟตี้:

หัวเหล็ก หุ้มส้น ป้องกันอันตราย
จากชิ้นงานหรือเครื่องมือตกหล่นทับเท้า

Anatomy of a File: รู้จักอาวุธคู่กายช่าง

ด้ามจับ (Handle):

ส่วนประกอบสำคัญที่สุดด้านความปลอดภัย
ต้องเป็นไม้หรือพลาสติกที่ยึดแน่น
ห้ามหลวมคลอน

ปลาย (Point):

ส่วนหน้าสุดของเครื่องมือ ใช้
สำหรับนำร่องและประกอบทิศทาง

หน้าตัด / ตัวตะไบ (Face):

พื้นที่ที่มีคมตัด
ทำหน้าที่ขูดและไสเนื้อโลหะ

ก้าน (Tang):

แกนเหล็กแหลมที่ฝังเข้าไปในด้ามจับ
ห้ามนำตะไบที่ไม่มีด้ามจับ
มาใช้งานเด็ดขาด

Tool Selection Matrix: เลือกกรูปรองตะไบให้ตรงกับงาน

		ตะไบแบน (Flat File): เหมาะสำหรับงานปรับผิวเรียบ ลดขนาดชิ้นงาน และลบมุมทั่วไป
		ตะไบกลม / หางหมู (Round File): ขยายรูเจาะ หรือตอกแต่งชิ้นงานที่มีส่วนโค้งเว้าด้านใน
		ตะไบสามเหลี่ยม (Three-square File): ตอกแต่งมุม ร่องวี หรือซอกที่ทำมุมน้อยกว่า 90 องศา
		ตะไบท้องปลิง (Half-round File): อเนกประสงค์ ด้านแบนใช้กับผิวเรียบ ด้านโค้งใช้กับผิวโค้งเว้า

Biomechanics: ท่ายืนและการจับที่ถูกต้อง (จุดชี้เป็นชี้ตาย)

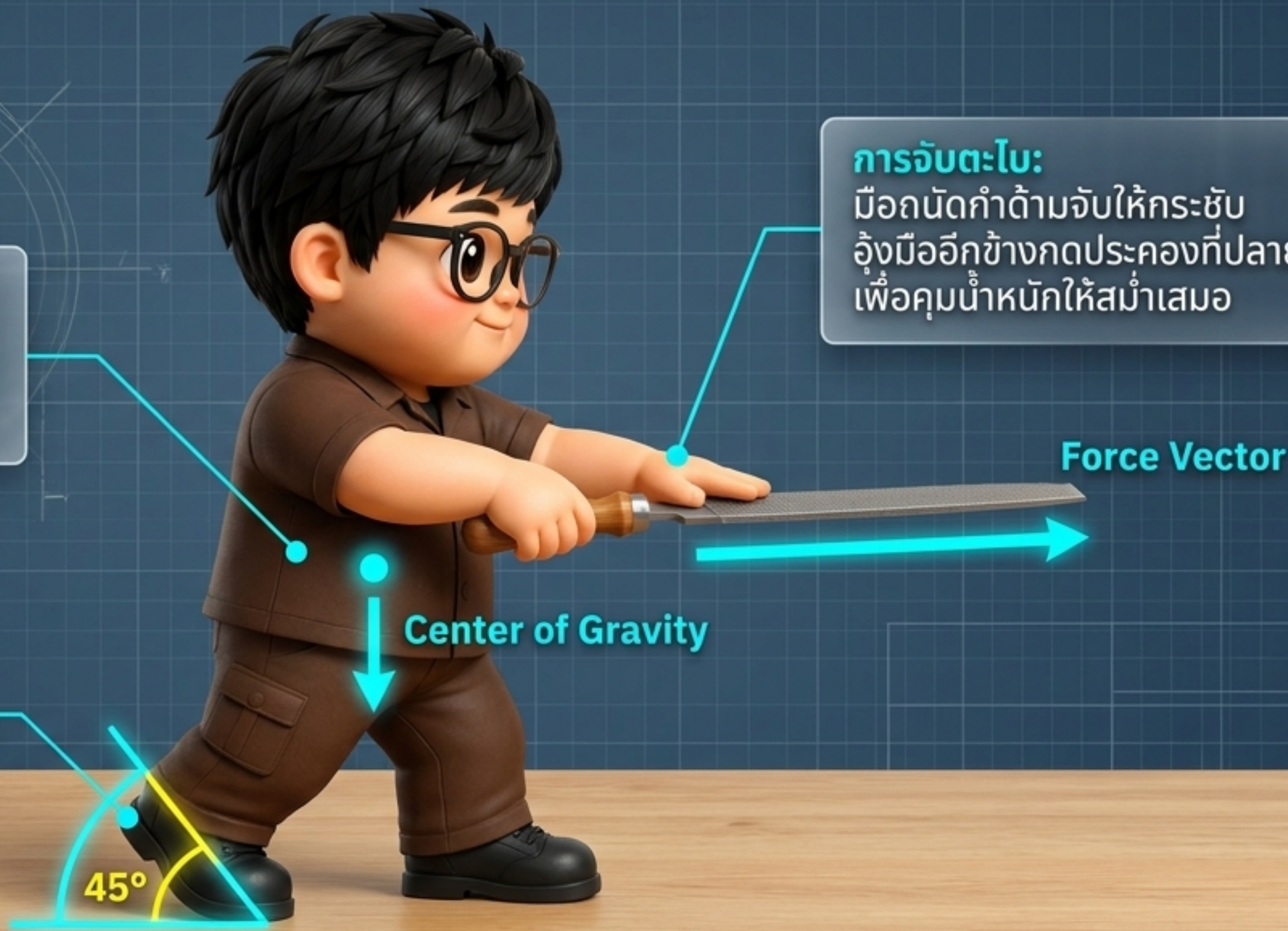
ทิศทางแรง:

ตั้งน้ำหนักตัวไปข้างหน้า
ออกแรงดันตะโบให้ขนานกับพื้น
(ไม่กระดกขึ้นลง)

ท่ายืน: ขาแยกกว้างประมาณไหล่
เท้าหน้านำ เท้าหลังทำมุม
45 องศา กับปากกาจับขึ้นงาน
สร้างฐานที่มั่นคง

การจับตะโบ:

มือถนัดทำด้ามจับให้กระชับ
อุ้งมืออีกข้างกดประคองที่ปลายตะโบ
เพื่อค้ำน้ำหนักให้สม่ำเสมอ

Do's & Don'ts: ข้อควรระวังในการปฏิบัติงาน

❌ ข้อห้ามเด็ดขาด

- ห้ามใช้ตะไบที่ไม่มีด้ามจับ:
เสี่ยงต่อการถูกก้านตะไบแทงมือเมื่อเกิดการกระแทก
- ห้ามปิดเศษโลหะด้วยมือเปล่า:
เศษคมอาจบาดมือหรือฝังในผิวหนัง
- ห้ามดึงตะไบกลับพร้อมกดน้ำหนัก:
ทำให้ฟันตะไบหักและเสียคม

✅ ข้อควรปฏิบัติ

- ดันตะไบไปข้างหน้าเท่านั้น:
ออกแรงดันไปข้างหน้า และยกตะไบขึ้นเล็กน้อยตอนดึงกลับ
- ใช้แปรงปิดเศษโลหะเสมอ:
ทำความสะอาดพื้นที่ทำงานและ
ร่องฟันตะไบด้วยแปรงลวด

The Professional Workflow: 4 ขั้นตอนสู่ความเนียบ

1 Plan (วางแผน): อ่านแบบ
วัดขนาด และทำเครื่องหมาย
บนชิ้นงานให้ชัดเจนก่อนเริ่ม

2 Clamp (จับยึด):
ล็อกชิ้นงานกับปากกาให้แน่น โดยให้
รอยตัดอยู่ใกล้ปากกาเพื่อลดการสั่น

4 Check (ตรวจสอบ):
หยุดเช็คความเรียบและมุมจาก
ด้วยฉากเหล็กเป็นระยะ
ห้ามกะด้วยสายตา

3 File (ลงมือตะไบ):
ยื่นในท่าที่ถูกต้อง
ออกแรงดันสม่ำเสมอ
รักษาแนวตะไบให้ขนานกับพื้น

Maintenance Checklist: การดูแลรักษาแบบมือโปร

- ปิดทำความสะอาด:** ใช้แปรงปิดตะไบ (File Card) แปรงตามแนวร่องฟัน เพื่อเอาเศษโลหะที่ติดอยู่ออกให้หมด
- ชโลมน้ำมัน:** เช็ดด้วยผ้าสะอาดและชโลมน้ำมันกันสนิมบางๆ ก่อนเก็บ
- เก็บแยกชิ้น:** แขนหรือเก็บแยกช่องในลิ้นชัก ห้ามวางตะไบซ้อนทับหรือกระทบกัน เพราะความแข็งจะทำลายคมตัด

3 เสาหลักของช่างมืออาชีพที่แท้จริง

ความชำนาญ ไม่ได้เกิดจากพรสวรรค์ แต่เริ่มต้นจากการใส่ใจในพื้นฐาน - มาสเตอร์ช่าง